ל א מיי׳ פי״ב מהלכות נדרים הל׳ י סמג לאוין רמב טוש״ע י״ד סי׳ רלד סעי׳ עא

וטוש"ע אה"ע סימן פא סעיף

ב: נא ב ג מיי פ״ה מהלי

עשין מח טוש"ע אה"ע סימן לח סעיף יב:

נב ד מיי׳ שם הלכה כ טוש״ע

בג הו מיי׳ שם פ״ו הלכה א

סמג שם טוש"ע שם סעיף ה ט י יא:

מוסת תוספות

א. וכן גבי פירות ערוגה. א. וכן גבי פיווו עווגוי. תוס' יכמות לג. ד"ה קנויה. ב. שאין נדרים דאיסור חפצא

בי שאין כור בי אאין בו ממש, חלים על דבר שאין בו ממש, כדמפרש במס׳ נדרים. ריטנ״ל

(ועי' מהרש"א).

תום' ר"י הזקן

הלכך כמי שלא באה לעולם הוא. ודברי הכל. בין לרבה

בין לרב יוסף הוכר עוברה בעינן דומיא דשחת. איכא מ״ד הואיל ומוקמינן להא

י. דרבי חנינא כר' אליעזר ןכן

יעקב] וקי״ל דלאו הלכתא היא, דהא קי״ל אין אדם

מקנה דבר שלא בא לעולם,

מקנה זבו שלא בא לעולם, הא דרבי חנינא נמי [לאר] הלכתא היא ואפילו הוכר

עוברה אינה מקודשה. וא"ח עוברה אינה מקודשה. וא"ח והא ר' חנינא (אתא לפרושי) מתני' ותנאי דמתני' ס"ל אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם. וי"ל שבא ר'

חנינא להודיענו דאפילו מאן דאית ליה אדם מקנה דבר

שלא בא לעולם בשאין אשתו מעוברת הואיל ולא בא 3

מקצתו לעולם אינה מהודשת.

מקצוו לעולם אינה מקודשו, מיהו אם היא מעוברת שבא מקצתו לעולם למאן דאית

ליה אדם מקנה דבר שלא

ליה אום מקנה דבו שלא בא לעולם מקודשת. והר״ם ז״ל כתב בפ״ז [מאישות

הט"ז] שאם הוכר עוברה

[ה"ט] כתב והוא שיביאו שליש דלא כר' אליעזר. נראה

דעתו דמתניתין דאמר לא [אמר] כלום בין רבי אליעזר

בין רבנן היא כר׳ ג) אליעזר

מהדר לתרוצי למימריה דר

חנינא כדעתיה דר' אליעזר

אישות הלכה ינו סמג

 ל) יכמות לג: גיטין מה,
 ב) [יכמות לב: לג: כתובות נח:
 ב"מ טו:], ג) [יכח"י נוסף:
 ב"מת אמרון, ד) [שבת לב: יבמות מה.], ה) [ל"ל דתנן], ו) יבמות לג. כתובות נט. סו. ע. נדרים פה., ז) [נדרים פה:], ה) [בכת"י נוסף: לי], ש) [לעיל מח: וש"ג], י) לעיל מת. [וש"נ], כ) [ל"ל יותר. רש"ש], () [נדפו"ר: ידים], נמו. [ום כ], כ) [נ ל יומה. רש"ש], () [גדפו"ר: ידים], מ) [נ"ל רב. מהרש"א. וכ"ה מ) [כ"ל רב, מסרק"מ, וכ"ה
במוס' הרא"מ], 0 [נדל"ל
אמריון אממנימין דהרי את.
ועי לעיל נט ע"א רב
ושמאל דאמרי מרוייהו וכו'),
["ה"א"
של למוזק, או לגרוס הא
יש למוזק או לגרוס הא
יש למוזק או לגרוס הא (בלח ר"ת). רש"ש], כל [ל"ל קנין ושחרור חחר, רש"ש], () [בדפו"ר: כשפודהו. וכל"ל], ק) [כתובות פב ע"א, ושם פו ע"ב], ל) [ל"ל בר בריה], ש) רש"א, ס) [וע"ע תום" כתובות נט ע"א ד"ה קונס, ותוס' יבתות עא ע"א ד"ה שאני], א) [נדרים עט ע"א וע"ש בע"ב], ב) [יתכן דיש להוסיף: אפילו], ג) [יתכן דל"ל: דלר' אליעור נמי

תורה אור השלם

ורועים], ד) [נדל"ל בקבלת],

ו. לא תַסְגִּיר עֶבֶד אֶל אֲדנְיו אֲשֶׁר יִנְצֵל אֵלֶיךְּ מֵעִם דברים כג טז

גליון חש"ם

תוד"ה כגון וכו' נקרע השמר כו' אתיא כשמואל. לשון זה ל"ט דהא הכא רבי הוא דאמר כן ואליבא דרבי גם רב מודה דמעכשיו ולאחר ל' יום הוי תנאי כמבואר בסוגיא דלעיל דף נט ע"ב מהיום ולאחר מיתה :סוי גט

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בלוקח ל"ל קודם ד"ה לכשאקחך: (ב) ד"ה שמת וכו׳ מע"ג דלה בחה לעולם. נ"ב ול"ע בכתובות פרק אע"פ דף נט משמע דלר"ע אין הטעם משום דלר"ע אין הטעם משום דבר שלא בא לעולם ע"ש דבר שלא בא לעולם ע"ש דמשמע דאי הוה ס"ל שמואל כר"ע הוה ניחא טנוטני כני עי האה פינוט ולפי מה שגרסו התוס' שם אתי שפיר ולפי פרש"י : ט״ל

מוסף רש"י

בלוקח עבד על מנת לשחררו הכתוב מדבר. שלא להשתעבד יבמות צג:). והוהיל הכתול לבית דין שיכפוהו שלא להשתעבד בו (גיטין מה.). הרי עצמך קבוי לך מעכשיו. עבבון קבר כן בועבשרו. לכשאקחך, וכי זבין ליה הוה ליה משוחרר למפרע, ומהכא אמרינן ביבמות (לג:) דרבי מבירא ליה מקנה דבר שלא בא לעולס (גיטין מה.). לאחר שנו מיחלוץ לך יבמיך. קסבר האי תנא אין קידושין תופסין כיכמה לשוק (לעיל שב.). אינה מקודשת. דהוה ליה דברים שלא באו לעולם ועכשיו אין בידו לקדשה (שם). כיון

אין מידו לקדשה (שום). כיון

הסתתא לא מפסי בה קדושי

הסתתא לא מפסי, דמה קדושי

הסתתא לא מפסי, דמה קדושי

לקמיה מיי לא מפסי, דמה לא מסתי, דמנה דבר שלא כא לעולם (יבמות צב).. קוגם שאני עושה לפיך. אשה שאמרה לגעלה מה שאני עושה מלאכה יהא אסור לפיך בקונס (יבמות צב).. מה שאני עושה מלאכה יהא אסור לפיך בקונס (יבמות צב). מה שאני עושה מלאכה יהי אסור לפיך בקונס (יבמות צב). האין בה כח להקדשו לפי שהוא שלו (שום נוס.). דכיון דקא משעבדא ליה למעשה ידיה לא מליא נדרה (יבמות צב). דלא אמרה כלום דלאו כל כמינה לאפקושי מצעל מה דוכי ליה מתעבדא ליה למעשה ידיה לא מעשה מעדיף מיי לא מישיעו, דלא מעדפא מיי לבעל הוא (בתובות נוס.) שמא תעדיף עליו מון במות צב). דמותר זה אינו שלו הקדשו (בתובות נוס.). והעדפה מייל כדר ואל לבסוף. מלך לאו מלוה הוא (ב־ק צפו). נדאמר באור לוון מלוה הוא (ב־ק צפו). נדאמר באור לוון מולוה הוא לבסוף. הלכך לאו מלוה הוא לבירות המתחילה משך (כ"מ קה), ישנה לשכירות מתחילה ועדר סוף. אותן המקבל עליו לעשות בשכר, שכר, שכר, שכר לפרושה מחלים לו מד פרושה והוא לוה מלוה גבה (ב־ק מת קול המקבל עליו לעשות בשכר, שכר, שכר ופרושה מחלים לו מד פרושה והוא ליה מלוה גבה (ב־ק מת ק מת אך מל הבל על לו מד פרושה והוא ליה מלוה גבה (ב־ק מת אף מל הבל על מל הבל עליו שלה שכר ופרושה והוא ליה מלוה גבה (ב־ק מת אף מל הבל על מר בל בל מדיל פרושה והוא ליה מלוה גבה (ב־ק מת). ./ ורווי"ז לוויל מח

כנון דכתב ליה לכשאקחך הרי עצמך קנוי לך מעכשיו. הכא משמע דלמ"ד אדם מקנה דשלב"ל מ"מ לריך הוא לומר מעכשיו וכן משמע בפ"ק דב"מ (דף טו:) דקאמר התם אמר ש רבא

דרבי מאיר בסמוך גבי לאחר שאתגייר לאחר שתתגיירי כו' דאמר ר"מ מקודשת ולא קאמר דליבעי למימר מעכשיוא ואמאי לריך לומר בשדה ובעבד טפי מבגר וכי תימא דהא דקאמר מקודשת היינו היכא דאמר מעכשיו ואע"ג דלימיה בברייתא וכדאשכחן בפ' האשה שנפלו (כתובות דף פב.) גבי משוך פרה זו ולא תהא קנוייה לך עד לאחר ל' יום ומוקי לה דאמר מעכשיו ואע"ג דליתיה במילתיה הא לא נהירא לומר כן דמסברא מהני למ"ד אדם מקנה דשלב"ל כדבר שבא לעולם דלא מצינו חלוק בדבר ובדבר שבא לעולם לא מצרכינן לומר מעכשיו דהא 0 אמר במתניתין הרי את מקודשת לי לאחר ל' יום לא בא אחר וקידשה מקודשת ואע"ג דלא אמר מעכשיו והדרא קושיא לדוכחיה לכך אומר ר"י דלא דמי דלגבי קידושין היינו טעמא דלא בעי למימר מעכשיו משום דסתם קידושין בכסף וקנין מעות לא מתבטל כדאמר לעילם) לא בא אחר וקדשה מקודשת ואע"ג דנתאכלו המעות אבל הכא גבי שחרור של עבד וגבי שדה דהתם רוב קניינם בשטר ואם לא אמר מעכשיו ה״אש אם נתקרע השטר בתוך הזמן העבד לא יהא משוחרר וגבי שדה נמי לא יהא קנוי לו להכי נקט בשדה ובעבד לישנא דמהני בכל ענין אפי׳ נקרע השטר והיינו כשאמר לו מעכשיו והר"ם פירש דלהכי נקט מעכשיו גבי שדה ועבד לאשמועינן דסבר כר"מ דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם אע"פ שרולה שיחול הקנין מעכשיו קנה דחי לא נקט מעכשיו ה״א דאתיא אפילו כרבנן ולריך לעשות קנין אחר ש השחרור וא"ת כיון שלא חל הקנין אמאי הזהיר הכתוב שלא להסגיר עבד אל אדוניו הא לא שיחרר ליה מ"מ ט כשפדוהו או קוניהו שליחותיה עבדינן דניחא ליה דליקו בהימנותיה כדאמרי בפ"ק דב"מ (דף טו:) גבי גול שדה וחזר ולהחה מבעלים הראשונים כו׳

ומסיק דניחא ליה דליקו בהימנותיה אבל גבי קידושין לא שייך למימר הכי

מתני' קא אתיא. ומיהו ר' מונב קא אוניא. וכויוו דרבנן חנינא נמי אליבא דרבנן אמרה שאם הוכר עוברה מקודשת. ואע"ג דס"ל דאין אדם מקנה דבר שלא בא אום מקנה דבו שלא בא לעולם, הא קי"ל נמי המקנה למי שלא בא לעולם [לא הוהן ואפילו הכי את מזכה קנהן ואפילו הכי אם מוכה לעובר [שלו] קנה, וקדושין זכות הם לאישה דאתתא ויחא לה רכעל. ואריה מזכה וכמו שהמתנה מתנה מפני שדעתו של אדם קרובה והקנה לזה מעתה שהוא בעולם לקנותה תכף שתבא לה, וכ"ש הוא ומה אם כשהקונה אינו בעולם מפני לכשיבא, כ"ש כשהקונה הוא בעולם והמתנה אינה בעולם בעולם, הלכך קדושיו קדושין. 636

יראה לי שצריך לחזור ולקדש מאביה אחר שתלד כדי שתכנסס) אותה בקדושין שאין בה דופי. ולשונו בפי׳ המשנה ואשר יתחזק אצלי שהוא יצטרך לקדש אותה אחר לידתה ואז יותר לו לבא עליה לפי שהעיקר אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם ואמנם אמרנו דבריו קיימין להחמיר שהיא אשת איש. ע"כ. הא דאמרינן במתניתין לאחר שיחלוץ ליך יכמיך אינה מקודשת אתיא כמ"ד דאין קדושין תופסין ביבמה לשוק [יבמות צב, ב], אבל אנן דקי"ל דמספקא לן אי תפסי בה קדושי אי לאו, היא ספק מקודשת וכן הוא בירושלמי וכ"כ הר"ם [אישות פ"ז הט"ר]. **מתני'. כפועל**. אעשה עמך בפעולה יום אחד. **גמ'.** פרוטה. שאמר לה התקדשי לי בפרוטה זו על מנת שאעשה לך כך וכך. בצוותא ואקדש לך. שלא אשב יחידי ומיירי שאמר לה הרי את מקודשת לי בצוות שאעשה לך. אינה אלא בסוף. וליכא מלוה ובמכוש האחרון חלו הקדושין וחיוב שכרו ולא קודם, נמצא דליכא מלוה. מתחלה ועד סוף. ומכוש האחרון שחלו הקדושין לית בה שוה פרוטה נמצא שקדשה במה שנתחייבה משכרו שהוא מלוה אצלה שהרי הרויחו והיה בידה מלוה. על מנת. תנאה משמע. וקי"ל דישנה לשכירות מתחלה ועד סוף. וכן פסק הר"ם פ"ה [ה"כ]. **מרגוי'.** על מנת שירצה. בגמ' מפרש. מלמדין. כדי לעקור הקדושין למפרע ולא תוקק ליבם. **גמ'.** דאמר אין. כלומר דעל מנת שירצה משמע שיאמר כשישמע רוצה אני אבל אם שתק לא הוי מקודשת. והא לא אמר אין. דאי מיירי שמת ואמר אין כי לא מת האב נמי מקודשת מכי אמר אין ואמאי נקט מת האב.

לא מסגיר. אזהרה לב"ד שלא יסגירוהו לבעליו להשתעבד בו: לכשאקחך. דבר שלא בא לעולם הוא: וא בלוקח עבד ע"מ לשחררו. דאי בשיחררו ובא להשתעבד בו לא קרי ליה קרא עבד: משום איבה. איבת אחותה ואיבת בעלה ואשארא כר"מ סבירא שדה זו לכשאקחנה תהא קנוייה לך מעכשיו וקשה דהא מילתא

ליה: קונס שאני עושה לפיך. מעשה ילא תסגיר עבד אל אדוניו ⁴רבי אומר בלוקח ידי יהיו לפיך כהקדש אין בעלה לריך להפר שאין נדרה חל שהרי משועבדת עבד על מנת לשחררו הכתוב מדבר היכי לו: שמא מעדיף. על מעשה ידיה דמי אמר רב נחמן בר יצחק כגון דכתב יותר מן הראוי לו יותר ממה שהיא ליה לכשאקחך הרי עצמך קנוי לך מעכשיו חייבת לעשות לו ובכתובות (דף סד:) רבי מאיר דתניא יהאומר לאשה הרי את אמרינן מה היא עושה לו משקל מקודשת לי לאחר שאתגייר לאחר שתתגיירי ה' סלעים שתי ביהודה שהן עשר לאחר שאשתחרר לאחר שתשתחררי לאחר סלעים בגליל ולכי אתיא העדפה קדשה (כ) אע"ג דלא באה לעולם שימות בעליך לאחר שתמות אחותיך לאחר בשעת הנדר: לעושיהם. למי שברחם שיחלוץ לך יבמיך אינה מקודשת רבי מאיר ומיהו במידי דמשתעבדי 0 ידיה לבעל אומר מקודשת רבי יוחגן הסנדלר אומר לא מצי לאקדושינהו: בזתבר' אעשה אינה מקודשת רבי יהודה הנשיא אומרי עמך לפועל. בפעולת יום אחד: גב' והוא שנחן לה פרוטה. ואמר מקודשת ומה מעם אמרו אינה מקודשת משום איבה ונחשוב נמי רבי יהודה הנשיא לה התקדשי לי בפרוטה זו על מנת היינו יחבי היינו ר' יהודה הנשיא ונחשוב כו׳ והא אתא לאשמועינן תנא דידן נמי רבי עקיבא ידתניא יקונם שאני עושה דבשכר דיבור או בשכר פעולה לא מקדשה דישנה לשכירות מתחילה לפיך אין צריך להפר רבי עקיבא אומר ועד סוף ומלוה הוא ולקמן מפרש יפר שמא תעדיף עליו יתר מן הראוי לו היכי שמע לה ר"ל ממתני": האיתמר עלה "אמר רב הונא בריה דרב שהרכבתיך. כבר נתחייבה לו והוי יהושע יבאומרת יקדשו ידי לעושיהם וידים איתנהו בעולם: **בתני'** באומר לאשה מלוה גבה: שארכיבך. והרכיבה: בצווסת. שלה השב יחידי: דימוס. הרי את מקודשת לי על מנת שאדבר בנין: ע"מ. תנחה משמע ולח עלִיך לְשׁלְמוֹן ואעשה עמך כפּועל דבר בשכר: בותבר' ע"מ שירלה עליה לשלמון ועשה עמה כפועל מקורשת אבא. אביו של חתן: רלה האב. ואם לאו אינה מקודשת: גמ' אמר ריש בגמ' מפרש לה: מלמדין וכו'. כדי לעקור את הקידושין למפרע לקיש יוהוא שנתן לה שוה פרומה ובשכר לא והתניא בשכר שהרכבתיך על החמור גבו' ליבם: מוקק

שהושבתיך בקרון או בספינה אינה מקודשת בשכר שארכיבך על החמור שאושיבך בקרון או בספינה מקודשת וכי תימא ה"ג בדיהב לה שוה פרומה והא בשכר קאמר ועוד תגיא שב עמי בצוותא ואקדש לך שחוק לפני רקוד לפני עשה י כדימום הזה שמין אם יש בו שוה פרומה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת וכי תימא ה"ג בדיהב לה שוה פרומה והא שמין אותו קאמר תיובתא דריש לקיש אמר לך ריש לקיש האי תנא ברא סבר שאינה לשכירות אלא לבסוף יותנא דידן סבר ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף ומאי דוחקיה דריש לקיש לאוקמיה למתניתין בישנה לשכירות מתחילה ועד סוף ובדיהב לה אמר רבא מתניתין קשיתיה מאי איריא דתני על מנת ניתני בשכר אלא ש"מ כל על מנת היכא דיהב לה הוא: **כותני'** "על מנת שירצה אבא רצה האב מקורשת ואם לאו אינה מקודשת מת האב הרי זו מקודשת מת הבן מלמדין האב לומר שאינו רוצה: גמ' ימאי על מנת שירצה אבא אילימא עד דאמר אבא אין אימא מציעתא מת האב הרי זו מקודשת והא לא אמר אין אלא

ולכך לא בעי אמר מעכשיו ומיהו קשה לפר"י דפירש דמעכשיו מהני אפי" נחקרע הגט א"כ ל"ל במשוך פרה זו מעכשיו לאחר ל" יום דקא מוקי לה ר' יוחנןם אפי׳ בעומדת באגם דמקום ראוי למשיכה פירוש ולא מיבעיא בחלירו הא אפילו ברה״ר קיימא קנה כיון דאמר מעכשיו וי״ל דר׳ יוחנן לטעמיה לעיל בפירקין (דף ס.) מעכשיו ולאחר ל׳ יום שיורא הוי וה״ק מעכשיו יתחילו הקידושין ולא יגמרו אלא עד לאחר ל' יום וכמו כן אמר גבי מעכשיו דמשיכה וכיון דלא קנה לגמרי לריך שיהו בשעת גמר המשיכה במקום ראוי למשיכה ומש"ה מוקי לה ר' יוחנן התם בעומדת באגם דראוי למשיכה אבל ברה"ר לא והא דקאמר הכא °דאפי' נקרע השטר מהני הואיל ואמר ליה מעכשיו אתיא כשמואל דאמר לעיל (דף נט:) תנאה הוי ולריך לדקדק אליבא דרבי יוחנן איך אנו קונין שום דבר לאחר זמן כגון שידוכים ושאר תנאים דהא אפילו אמר ליה מעכשיו לא מהני לר' יוחנן אם חזר בו או אם הוא קנין סודר כיון שאין הסודר ביד הקונה בסוף הזמן דהדרא סודרא למריה דה"נ אמר (נדרים דף מח:) גבי ההוא גברא שרלה להקנות נכסים לבריה ע"מ שיהא בר בריה לורבא מרבנן (הוא) וקאמר התם דלא קני מהאי טעמא דאימת קא קני כי הויא י) בריה לורבא מרבנן וההיא שעתא כבר הדרא סודרא למריה ואמר הר"ם דשמא ע"מ מהני אפילו לרבי יוחנן ולא הוי שיורא אלא תנאי ולכך טוב לומר ע"מ מעכשיו: ה"ג קוגם מה שאני עושה לפיך. ול״ג איני עושה כיון ש [דבלאון דמשועבדת לבעלה לא מנית למיסר שביד. ול״ג איני עושה כיון ש [דבלאון דמשועבדת לבעלה לא מנית למיסר שביד. ול״ג איני עושה כיון ש [דבלאון דמשועבדת לבעלה לא מנית למיסר שביד. דברים שבינו לבינה ועינוי נפשה וי"ל דהא נמי דברים שבינו לבינה שלפי שאי אפשר ללמלם ליהנות משלה מה שהיא חייבת לו ואי אפשר שלא יהנה יותר מן הראוי לו ויאסר אף בשאר מעשה ידיה ולכך לריך להפר: וידים איתנהו בעודם. והוי כמקדיש דקל לפירותיו דמהני אפילו למ״ד אין אדם מקנה דשלב״ל וה״ה דמלי לשנויי שאני קונמות דקדושת הגוף נינהו כדמשני בפ׳ אע״פ (כמובות דף נט.):